

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI

ORTAÖĞRETİME GEÇİŞ
MODELİ

BASIN AÇIKLAMASI

OKS NİÇİN KALDIRILİYOR?

Mevcut OKS sistemi;

- İlköğretim düzeyindeki eğitim ve öğretim sürecini olumsuz yönde etkilemektedir. Adı üzerinde ilköğretim temel eğitimidir. Çocuklarımızı hayata ve bir üst öğretim kurumuna hazırlaması esastır. Ama bugünkü yapıyla hayata hazırlama ayağı eksik kalmıştır.
- Yenilenen ilköğretim müfredatı doğrultusunda Millî Eğitim Bakanlığı olarak ortaya koyduğumuz yeni eğitim vizyonuna uyum sağlayamamaktadır.
- İçerdiği soruların ağırlığı belirli dersleri kapsamaktadır. Belirli derslerle örneğin yabancı dil dersleriyle ilgili sorular yer almamaktadır.
- Öğrencileri belirli derslere yöneltmesi sebebiyle diğer derslere ve sosyal aktivitelere ilgiyi azaltmaktadır.
- Öğrenci başarısını belli bir zaman diliminde ve tek sınavla ölçmesi sebebiyle telafisinin olmaması gibi birçok olumsuzluğu da beraberinde getirmektedir.
- OKS, ilköğretimi bitiren öğrencilerimizin tek hedefi haline gelmiş olması nedeniyle onların çok büyük boyutlarda kaygı ve stres yaşamalarına yol açmaktadır.
- OKS'de öğrenciler anlık performanslarıyla değerlendirilmektedir. Oysa yeni ilköğretim müfredatımız sonucu değil süreci esas alan bir ölçme ve değerlendirme yöntemini zaruri kılmaktadır.
- Eğitimde başarının yani niteliğin sadece bir final zamanına sıkıştırılarak ölçülmesi, öğrencilerimiz hakkında doğru olmayan haksız değerlendirmelerin yapılmasına neden olabilmektedir.
- Okul dışı bilgi kaynaklarına erişim imkânı olmayan öğrenciler aleyhine fırsat eşitliğini bozmaktadır.
- Öğrenci açısından kazanma ya da kaybetmeyi sağlayan bir sınav olarak algılandığı için milyonlarca öğrencinin kendisine olan saygı ve güvenini yitirmesine neden olmaktadır.
- Okul içi performansın önemini azaltmakta ve buna dayalı olarak da öğretmenlerin otoritesini düşürmekte, etki alanını daraltmakta ve okul disiplinini olumsuz yönde etkilemektedir.
- Aileleri dershanelere ve özel öğretmenlere yöneltmekte ve bu yüzden özellikle dar gelirli aileleri mali açıdan zorlamaktadır.
- Öğrencilerde olduğu gibi ailelerin de psiko-sosyal açıdan yoğun bir şekilde gerilimler yaşamalarına neden olmaktadır.

- Ergenlik döneminin coğrafi bölgeler ve iklim farklılıkları nedeniyle değişik yaş gruplarında yaşanması; ergenlik çağına 8 inci sınıfta giren öğrenciler açısından olumsuzluklara yol açmaktadır.

BU NEDENLERDEN DOLAYI;

- İlköğretimde sunulan eğitim ve öğretim kaderinin, ağırlıklı olarak OKS'ye bağımlı bir şekilde devam etmesi düşünülemez.
- Ancak bugünkü şartlarda OKS'nin tamamen kaldırılması ve ortaöğretime geçişin sınavsız bir şekilde gerçekleştirilmesi de mümkün değildir.

BU GERÇEKLERDEN HAREKETLE;

Öğrencilerimizin ilköğretimdeki performansını daha doğru bir şekilde ve çok yönlü olarak ölçen, ilköğretimde sürdürülen eğitim ve öğretimin temel ruhu ile bağdaşan ve ortaöğretim kurumlarına doğru bir şekilde geçiş için zemin sağlayan yeni bir modele ihtiyaç duyulmaktadır.

Bu hassasiyetle geliştirmiş olduğumuz modeli kamuoyunun dikkatlerine sunuyoruz.

Yeni geliştirmiş olduğumuz model, öğrencilerimizin performansını sürece dayalı bir şekilde ve çok boyutlu olarak ölçmeye dayanmaktadır.

YENİ MODELİN AMAÇLARI

1. İlköğretim müfredatının başarılı bir şekilde uygulanmasını ve yeni müfredatın temel felsefesinin yerleşmesini sağlamak.
2. Okulda sunulan eğitim ve öğretimi güçlendirmek ve daha anlamlı kılmak.
3. Ortaöğretime geçişin, tek bir sınava bağlamadan, sürece dayalı ve objektif bir yerleştirmeye gerçekleştirilmesini sağlamak.
4. İlköğretim okullarında, okulda gerçekleştirilen eğitim ve öğretime odaklı bir değerlendirme yapabilmeyi zeminini hazırlamak.
5. Eğitim ve öğretimde kaliteyi artırmak ve okul dışı eğitim ve öğretim faaliyetlerini okul programlarıyla destekli ve uyumlu hâle getirmek.
6. Yeni modelle 6,7, ve 8. sınıflarda yapılacak *Seviye Belirleme Sınavları* ile öğrencinin süreç içindeki gelişimini değerlendirmek.
7. Okullar arasındaki niteliğe ve niceliğe dayalı farklılıkları gidermeye yönelik veriler sağlamak.
8. Ortaöğretim Yönelme ve Davranış Puanı ile öğrencilerin 3 yıl sonunda yapılan gözlemlere dayalı olarak yetenek, ilgi ve değerlerine uygun alanlara yönelmelerini kolaylaştırmak.

9. 6,7 ve 8.sınıflarda okutulan derslerle Seviye Belirleme Sınavlarındaki sorularla birebir örtüşme sağlanarak, Uluslararası (PISA, TIMMS-R, PIRLS) sınavlarda aynı yaş grubundaki öğrencilerin ulaştığı seviyeyi yakalamak.
10. Okul ve il eğitim yöneticilerinin, öğretmenlerin yıllık olarak performanslarını gözlemlemeye yönelik veriler sağlamak.
11. Öğrencilerin performans ve proje ödevlerini ortaöğretim kurumlarına yerleştirme sürecinde değerlendirmek.
12. Öğrenciler üzerindeki sınav kaygısının azaltılarak, öğrencinin sosyal ve kişisel gelişimine zaman ayırmasını sağlamaktır.

MODELİN ANA ÇERÇEVESİ

İLKÖĞRETİM	SEVİYE BELİRLEME SINAVI (SBS)	YILSONU BAŞARI PUANI (YBP)	YÖNELTME VE DAVRANIŞ PUANI (YDP)	SINIF DÜZEYİ
6. SINIF	%70	%25	%5	6. SINIF OYP
7. SINIF	%70	%25	%5	7. SINIF OYP
8. SINIF	%70	%25	%5	8. SINIF OYP
TOPLAM				G-OYP*

* Modelde belirtilen yüzdeler gelen öneriler paralelinde değerlendirilecektir.

KISALTMALAR VE TANIMLAR

SBS (Seviye Belirleme Sınavı): İlköğretimin 6, 7 ve 8. sınıfların sonunda MEB tarafından düzenlenen merkezi sınavlardır. Bu sınavların müfredat odaklı olması sağlanacaktır.

YBP (Yılsonu Başarı Puanı): İlköğretimin 6, 7 ve 8. sınıflarda gösterilen ders başarısına dayalı olarak hesaplanan puandır.

YDP (Yöneltme ve Davranış Puanı): Öğrencinin 6, 7 ve 8. sınıflarda sergilediği davranışlarla ilgili olarak Sınıf Öğretmenler Kurulunun yaptığı değerlendirmedir.

OYP (Ortaöğretime Yerleştirme Puanı): Öğrencinin her sınıf seviyesinde SBS, YBP ve YDP sonuçlarının toplamından oluşan puandır.

G-OYP (Genel Ortaöğretime Yerleştirme Puanı): Öğrencinin 6, 7 ve 8. sınıflardaki OYP'lerinin toplanması ile oluşan puandır.

AÇIKLAMALAR

Birleştirilmiş sınıf uygulamasının birçok okulumuzda halen devam etmesi, yine birçok okulumuzda ilköğretim ikinci kademedeki taşınabilir eğitimin yapıyor olması nedeniyle modelin uygulanmasında sadece 6, 7 ve 8. sınıflar esas alınmıştır.

Önümüzdeki eğitim-öğretim yılından itibaren ilköğretimde 100'lük puan sistemi uygulanacaktır.

ORTAÖĞRETİME GEÇİŞ MODELİ UYGULAMA PLANI

Ortaöğretime Geçiş Modelinin tam olarak uygulanması 2008-2009 Öğretim Yılında gerçekleşecektir. Bu yıldan itibaren tam olarak uygulamaya geçilecek yıla kadarki geçiş süreci aşağıdaki şekilde gerçekleşecektir.

1. 2006-2007 Öğretim Yılı Sonunda OKS uygulanacaktır. OKS puanlarına İlköğretim Diploma notu ortalama % 7 dolayında etki edecektir. Bu yıl (2006-2007) 6. sınıflar için Seviye Belirleme Sınavı uygulanmayacaktır. Bu öğrencilerin ortaöğretime geçişlerinde 7. ve 8. sınıf seviye tespit sınav puanları dikkate alınacaktır.
2. 2007-2008 Öğretim Yılı sonunda OKS uygulanacaktır. OKS puanlarına İlköğretim Diploma Notu (Puanının) bir önceki uygulama doğrultusunda (% 7) dolayında etki etmesi sağlanacaktır. 2007-2008 Öğretim Yılında ayrıca 6. ve 7. Sınıflar yeni modelde öngörülen Seviye Belirleme Sınavına tabi tutulacaktır.
3. 2008-2009 Öğretim Yılında 6, 7 ve 8. sınıfların sonunda Seviye Belirleme Sınavları uygulanacaktır. Bu şekilde öğrencilerin ortaöğretim kurumlarına yerleştirilmeleri tamamen yeni model çerçevesinde gerçekleştirilecektir.

UYGULAMA İLKELERİ

İlköğretimden ortaöğretime geçişte uygulanacak puan (OYP / Ortaöğretime Yerleştirme Puanı) aşağıdaki esaslara göre belirlenecektir:

1. 6, 7 ve 8. sınıfların sonunda Seviye Belirleme Sınavları/Seviye Gelişim Sınavları SBS yapılacak. merkezî sistemle yapılacak olan bu sınavlardaki soru içeriğinin müfredat odaklı olması, okulda sunulan eğitim ve öğretime dayalı olarak hazırlanması esas alınacaktır.
2. 6, 7 ve 8. sınıfların sonunda öğrencilerin derslerde gösterdikleri başarı puanlarına göre Yıl Sonu Başarı Puanları (YBP) hesaplanacak. YBP belirlenirken, Türkçe ve Yabancı Dil derslerinin ağırlıklı katsayı değerlerinin daha fazla olması sağlanacaktır.
3. Yönelme ve Davranış Puanı (YDP), 6, 7 ve 8. sınıflarda öğrencinin sergilediği davranışlar ile yönelme yönergesinin verileri dikkate alınarak yapılan değerlendirmelere göre belirlenecektir.
4. 6, 7 ve 8. sınıflarda her bir öğrencinin SBS, YBP ve YDP sonuçlarının, yukarıda belirlenen oranlardaki etkisine dayalı olarak, her bir sınıf için OYP hesaplanacaktır. Her bir sınıf için elde edilen OYP'lerin bileşkesi alınarak ilköğretim sonunda elde edilecek olan ve ortaöğretim kurumlarına yerleştirmede esas alınacak G-OYP belirlenecektir.

YERLEŞTİRME

İlköğretim sonunda elde edilen (G-OYP) Genel - Ortaöğretime Yerleştirme Puanı'na dayalı olarak yerleştirme süreci aşağıdaki aşamalara göre gerçekleştirilecektir:

1. Her eğitim ve öğretim yılının sonunda her bir sınıf için elde edilen OYP'lerin toplanmasıyla bulunan G-OYP ilan edildikten sonra öğrenciler, okulların kontenjanlarına göre tercihlerini yapacaklar.
2. Millî Eğitim Bakanlığınca her yıl okulların kontenjanları tespit edilerek açıklanacaktır.
3. Bütün ortaöğretim kurumlarına, G-OYP sonuçlarına göre yerleştirme yapılacaktır. Ancak Fen, Anadolu Liseleri, Sosyal Bilimler ve Öğretmen Liseleri; öğrencilerin Seviye Belirleme Sınavı (SBS) ve Yıl Sonu Başarı Puanı (YBP) toplamının, genel ve özel alan bağlamında Bakanlıkça belirlenen baraj düzeyini geçmiş olmaları şartıyla tercih edilebilecektir.
4. Öğrenciler, almış oldukları Genel - Ortaöğretime Yerleştirme Puanlarına (G-OYP) ve yapmış oldukları tercihlere göre Millî Eğitim Bakanlığı tarafından merkezi sistemle yerleştirilecektir.
5. Özel yetenek gerektiren liselere (Spor ve Güzel Sanatlar Liseleri) öğrenci alımı mevcut sistemdeki şekliyle devam edecektir.

6. Yeni sistemde yöneltme puanı kullanılmaktadır, özellikle mesleki teknik eğitime öğrenci yerleştirmede yöneltme puanı **mesleki yöneltme puanı** olarak, genel liselere yerleştirmede **genel yöneltme puanı** kullanılacaktır.

YENİ MODELDEN BEKLENTİLER

- İlköğretim programlarının öğretilmesi ön plana çıkacak, böylece öğrencilerin muhakeme ve yorum yapma yetenekleri gelişecektir.
- Öğrencilerin bireysel gelişimleri, yetenekleri, ilgi alanları, farklılıkları, bilgi ve becerileri tam olarak ölçülmüş olacaktır.
- Öğrencilerin ilköğretim süresince gerçekleştirmiş oldukları davranışlar ile yöneltme yönergesi çerçevesinde belirlenen yetenek ve ilgileri ortaöğretime geçişte değerlendirilmiş olacaktır.
- Eğitim sistemi, tek oturumda yapılan ve bir sınav olan OKS'ye odaklı olmaktan kurtulacaktır.
- Genel liselerin eğitim kaliteleri artırılmış olacaktır.
- Sınavların zamana yayılması ile bir sınavın sebep olacağı puan kaybının telafisi mümkün olduğundan, öğrencilerin yaşadığı sınav stresi optimal noktada (olması gereken düzeyde) tutulacaktır.
- Diploma puanının değerlendirmeye katılması, okulda yapılan sınavların da önemini artıracak ve öğrenci tüm derslere aynı ilgi ve gayreti gösterecektir.
- Okul dışı kurumlara olan bağımlılık azalacaktır.
- Ortaöğretime geçişte sürece dayalı ve objektif bir yerleştirme sistemi gelişecektir.
- Okul kültürü öğretmenin etkinliği bağlamında daha güçlü hâle gelecektir.
- Öğrencilerin yetenek ve ilgi alanlarının ortaöğretime geçişte değerlendirilmesine imkân verilecektir.
- Okulda sunulan eğitim ve öğretim güçlendirilecek, daha anlamlı hâle gelecektir.
- Ergenlik döneminin coğrafi farklılıklar nedeniyle değişik yaş gruplarında yaşanması ve bu dönemde sınava giren öğrencilerin olumsuz etkilenmeleri, her sınıf ve yaş kademesinde değerlendirmenin yapılacak olması sebebiyle en az düzeye inecektir.
- Eğitim ve öğretimin sınav merkezli olmaktan çıkarak okul ve öğrenci merkezli olması sağlanacaktır.
- 6, 7 ve 8. sınıflarda yapılan sınavların herhangi birisinde çeşitli nedenlerle başarısız olan öğrencilere diğer sınavlar vasıtasıyla telafi imkânı verilecektir.
- Mesleki eğitime yönelmenin artırılacağı düşünülmektedir.
- Uygulama ÖSS'yi de olumlu yönde etkileyecektir.

BU YILKİ OKS UYGULAMASI

1. Başvurular 26 Mart – 13 Nisan 2007 tarihleri arasında, sınav 10 Haziran 2007’de gerçekleştirilecek, sınav sonuçları ise 15 Temmuz 2007’de ilan edilecektir.
2. 4. - 8. sınıfların ders notlarından oluşan ilköğretim diploma notu, ilköğretim başarı puanına dönüştürülerek elde edilen değer, OKS’ de alınan puana etki ettirilerek yerleştirme puanı hesaplanacaktır. Bu etki ortalama % 7 seviyesinde olacaktır. Hesaplama yöntemi, 12.03.2007 tarihinde yayınlanacak OKS kılavuzunda yer alacaktır.
3. OKS yerleştirme işleminde 20 tercih bir defada yapılacaktır. Tek form üzerinde yapılacak tercihler, 2. yerleştirmede de aynen kullanılacaktır. Böylelikle öğrencilere birinci tercihlerden sonra tekrar tercih yapma kulfeti kaldırılarak tercih kargaşasına son verilecektir.
4. Başvurular, elektronik ortamda randevu esasına göre kabul edilecektir. Veliler için randevular okul müdürlüklerinde belirlenecek gün ve saatte gerçekleştirilecektir.
5. Başvuru, tercih ve yerleştirme gibi tüm işlemlerdeki süreç, veliler tarafından elektronik ortamda izlenecektir.

Çocuklarımızın ve ülkemizin geleceği için hayırlı olsun

Doç. Dr. Hüseyin ÇELİK
Millî Eğitim Bakanı